

بسمه تعالی

مسیر تحقق چشم انداز نظام جمهوری اسلام ایران

دکتر محمدجواد ابروانی¹

6 آبان 1389

چکیده

چشم انداز یک سند بالادستی و کلان است که تصویری واقع نگرانه، مطلوب و مورد انتظار از آینده را ترسیم می کند. از آنجا که سند چشم انداز در پی ترسیم یک فضای آرمانی است، تبدیل آن به یک برنامه عمل جامع و مجموعه انتظارات متقابل حاکمیت و مردم نیازمند طی مراحل است که در نهایت، این مراحل منتهی به طراحی یک نقشه راه شود.

در فرایند ترجمان چشم انداز به یک نقشه راه، شاخص سازی یک عامل حیاتی موفقیت است. یعنی توفیق در این مرحله نقش اساسی و حیاتی در پیاده سازی صحیح چشم انداز دارد. آنچه مهم است اینکه؛ سند چشم انداز در نهایت باید تبدیل به برنامه اقدام برای همگان شود، به گونه ای که تکلیف آحاد حقیقی و حقوقی جامعه در دوره زمانی چشم انداز به خوبی از آن برآمده باشد. نقشه راه باید واجد سه محور اساسی باشد که عبارتند از:

1. یک مسیر ارتباطی دو سویه بین سلسله ای از حاکمیت تا مردم
2. ترجمان سند به شاخص ها و سازوکار سنجش شاخص ها به گونه ای که عرصه عملکرد را بتوان تا متن سند رصد کرد و تحقق اجزای سند را سنجید.
3. یک نظام جامع تقسیم وظایف برای تحقق سند برای تمامی مکلفین

مقدمه

اگر سند چشم‌انداز نتواند در عرصه عمل تحقق یابد در واقع فاقد ارزش کارکردی خواهد بود. آنچه یک سند راهبردی را واجد ارزش می‌کند اجرایی شدن است. تحقق اهداف چشم‌انداز نیازمندی طی یک فرایند صحیح است. باید ضمن اهتمام به طراحی، اجرا و کنترل، با فرآیندی صحیح و عادلانه، نتایج حاصل از چشم‌انداز نیز به صورت مستمر رصد شود یعنی فرآیند‌گرایی و نتیجه‌گرایی توأم لازمه تحقق چشم‌انداز است. فرآیند فوق‌الذکر در بخش دولتی در نهایت مجموعه‌ای از قوانین شکل دهنده رفتار را پدید خواهد آورد که ضمن فرهنگ سازی چشم‌انداز را هدف اساسی و اولویت اول تمامی جوارح و ارکان حکومت خواهد کرد و در بخش خصوصی این فرآیند، چشم‌انداز و اهداف آن را تبدیل به انتخابی سودآور و کارآمد خواهد نمود.

تعاریف و مفاهیم

تصمیمات اتخاذ شده در دولت‌ها همواره به پیچیدگی بسیار همراه است و حضور در این عرصه «هنر و علم تدوین، اجرا و ارزیابی تصمیمات وظیفه‌ای چندگانه است که مجموعه را قادر می‌سازد تا به هدفهای بلندمدت خود دست یابد. (دیوید، 1379) در این میان تنظیم اسناد راهبردی دارای اهمیت بسیار بالایی است. در رأس این اسناد راهبردی چشم‌انداز قرار دارد، یک چشم‌انداز قوی، چارچوب فکری مشترکی را برای همه فراهم می‌کند تا تصویر یکسانی از آنچه در آینده می‌خواهیم برسیم به وجود آید (نیون، 2003).

باید توجه داشت که برنامه‌ریزی راهبردی زمانی با ارزش است که به تصمیم‌گیرندگان کمک کند تا به صورت بلندمدت و چند بعدی فکر و عمل کنند (یعنی آثار و تبعات رفتارهای خود را در بلندمدت و در ابعاد مختلف دیگر مورد ملاحظه قرار دهند برای مثال یک تصمیم اقتصادی ممکن است پیامدهای اجتماعی و سیاسی داشته باشد) برنامه‌ریزی راهبردی به خودی خود هدف نیست بلکه مجموعه‌ای از مفاهیم است که به مدیران در تصمیم‌گیری کمک می‌کند (الیسون، 1385).

نگاههای مختلفی به راهبرد شده است یک نگاه انطباق شرایط درونی با محیط بیرونی است (چندلر، 1962)، نگاه دیگر نگاه چندبعدی و چند معنای به راهبرد است (مینتزبرگ، 1998) که راهبرد را به معنای طراحی و نقشه²، الگو³، جایگاه⁴، دیدگاه⁵ و عمل⁶ می‌داند. مهم آن است که در میان نگاههای چندبعدی که به راهبرد وجود دارد دریابیم در یک نظام دولتی بنا بر ماهیت پیچیده و چندبعدی آن می‌توان وضعیتی را تصور کرد که راهبرد شامل تمامی تعاریف فوق باشد در این میان اسناد بالادستی که شامل چشم‌انداز و سیاستهای کلی می‌شود دارای ماهیتی متمایز هستند. چشم‌انداز در یک نظام بزرگ و پیچیده با چشم‌انداز یک شرکت دارای تفاوت اساسی است. شرکتها به عنوان سازمانهایی که دارای اهداف شفاف و روشنی هستند [حداکثر سازی منابع یا سود] می‌توانند از یک الگوی واحد برای برنامه‌ریزی راهبردی خود استفاده کنند اما دولت‌ها دارای ماهیت پیچیده و چندبعدی هستند فلذا یک الگو به تنهایی نمی‌تواند نیازهای آنان را تأمین کند.

همسویی راهبردی

مهمترین کارکرد اسناد راهبردی در یک نظام بزرگ و پیچیده ایجاد همسویی است چرا که دولت‌ها برای حل پیچیدگی پیش روی خود به تجزیه پرداخته‌اند مطالعات نشان می‌دهد در هنگام مواجهه با مسایل پیچیده تفکیک عمودی زیاد اثربخش تر است. (رضائیان، 1386) وقتی که تفکیک انجام شد، هم‌نیروزی⁷ به چالش می‌افتد، برای آنکه بتوانیم به هم-نیروزی برسیم باید همسویی ایجاد کنیم دو تن از محققان بنام مدیریت⁸ برای تبیین مفهوم همسویی از استعاره مسابقه قایقرانی استفاده کرده‌اند که چگونه اجرای تاکتیک‌های مستقل و جداگانه از سوی هر پاروزن در مسابقات قایقرانی که هر قایق 8 پاروزن

2 . Strategy as a plan
3 . Strategy as a pattern
4 . Strategy as a position
5 . Strategy as a perspective
6 . Strategy as a action
7 . Synergy
8 . Robert Kaplan & David Norton

داشته، علیرغم توانمندی هر کدام از اعضای تیم در نهایت وضع نامطلوبی ایجاد کرده و منجر به شکست شده است. (کاپلان و نوروتون، 1386)

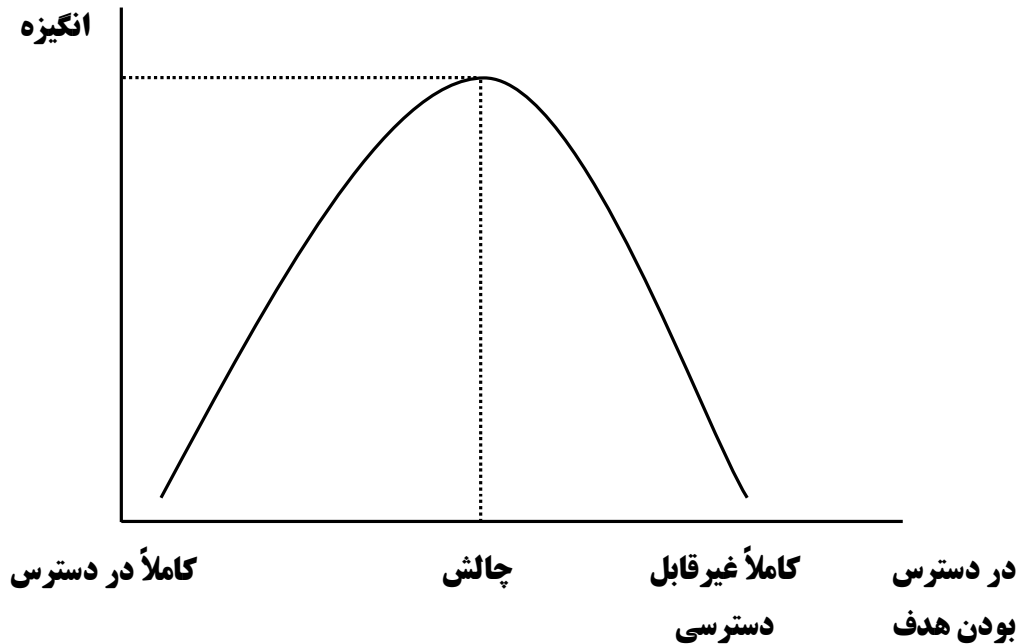
نقش آفرینان عرصه دولتها نیز همانند پاروزنان قایق هستند، زمانی می‌توان انتظار موفقیت داشت که تلاش‌های آنها همراستا باشد. بر همین اساس این مقاله در صدد ارایه مدلی برای همراستایی در اجرای اسناد راهبردی است.

مسلماً تعاریف خوب و متنوعی از مفاهیم چشم انداز و نقشه راه، یعنی دو واژه ای که در این نوشتار محور بحث هستند، ارایه شده است. «از سال 1378 در دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام برای هم جهت سازی سیاست های کلی ضرورت ترسیم و تبیین یک افق روشن در آینده ایران مشخص شد. و لذا تا مدت ها مطالعات و مباحث تحت عنوان «افق آینده ایران اسلامی» ادامه یافت. در سال 1380 مفهوم چشم انداز بجای افق آینده مورد تاکید قرار گرفت.»⁹ در این متن نیز کاملاً روشن است که از دیدگاه عوامل تهیه سند «مفهوم چشم‌انداز»، «افق روشن در آینده» است.

چشم‌انداز یک فضای آرمانی را تصویر می‌کند که در واقع یک برش زمانی از قانون اساسی است. یعنی می‌توان گفت؛ آن بخش از قانون اساسی که در ظرف زمانی 20 سال قابلیت تحقق داشته در چشم‌انداز ترسیم شده است. بنابراین چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران یک فضای آرمانی است که نظام می‌تواند و باید در چارچوب زمانی 20 سال محقق سازد.

می‌تواند یعنی اینکه چشم‌انداز واقع‌نگرانه و تحقق‌پذیر است، البته تحقق آن با یک تلاش معمول ممکن نیست بلکه یک همت و کار مضاعف می‌طلبد به عبارت دیگر چالشی است. اهداف و آرمانهای چالشی توان و انگیزه ایجاد می‌کند. اگر هدفی بسیار سهل‌الوصول و یا غیرممکن باشد برانگیزاننده نخواهد بود بلکه یک سطح خاص از هدف لازم است ترسیم شود که ایجاد انگیزه نماید.

⁹ به نقل از پایگاه مجازی مجمع تشخیص مصلحت نظام

همانگونه که در شکل فوق دیده می‌شود، اهداف چالشی قابلیت آن را دارد که برانگیزاننده باشند، پس آرمانهای ترسیمی در چشم‌انداز چالشی هستند یعنی در عین حالی که قابلیت تحقق دارند نیازمند تلاش و همت مضاعف می‌باشند.

باید یعنی اینکه رسیدن به به چشم‌انداز نقش حیاتی دارد و نرسیدن به آن حیات نظام را به مخاطره می‌اندازد. معمولاً در چشم‌اندازها یک جایگاه رقابتی طراحی می‌شود (رتبه اول علمی و اقتصادی در منطقه) این جایگاه رقابتی به آن معنا است که عدم تحقق آن به معنای چالش حیات سیستم است، البته هر سیستمی می‌تواند بدون رسیدن به آن جایگاه نیز ادامه حیات دهد اما این به معنای حیات در خور شأن آن نیست.

سند چشم‌انداز از منظر مقام معظم رهبری

از سال 1380 که دستور تهیه سند چشم‌انداز از سوی مقام معظم رهبری مدظله العالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شد، معظم‌له همواره در فرصت‌های مختلف به اهمیت سند چشم‌انداز و ضرورت اهتمام همگانی به آن پرداخته‌اند.

«سند چشم‌انداز به عنوان برنامه کلان 20 ساله، سندی فرا دولتی و محصول کار متراکم و صحیح کارشناسی است و باید به عنوان یک میثاق در همه قانون‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌ها مورد توجه کامل قرار گیرد و هر برنامه و فعالیتی که در جهت سند چشم‌انداز نیست اصلاح شود»¹⁰

نکته مهم و اساسی در این منظر شکل‌گیری زیر ساخت‌های حقوقی حاکم بر حرکت تمامی اعضاء و جوارح نظام مبتنی بر چشم‌انداز است و هر حرکتی که مغایر با آن باشد باید اصلاح شود، و برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری باید مطابق با سند چشم‌انداز صورت گیرد.

«سند چشم‌انداز نقشه راه 20 ساله کشور است که با دقت و با توجه به واقعیات تنظیم شده است و باید در همه شرایط مورد توجه کامل باشد»¹¹

توجه به این نکته اساسی بسیار مهم و حیاتی است که این سند واقع‌نگرانه طراحی شده است و رسیدن به آن امکان‌پذیر است، نگاه به گذشته و مقایسه آن با وضع موجود نشان می‌دهد مسیری که طی شده در ابعاد بسیاری دارای جهش بوده است، در سایه تلاش و همت مضاعف این سند تحقق پذیر است.

مهم آن است که به آن پایبند بود و «باید مسیری را که در این مدت پیموده شده مورد بررسی جدی قرار دهیم و به‌گونه‌ای عمل کنیم که متناسب با دوره‌های مختلف زمانی، اهداف سند چشم‌انداز محقق شود»¹²

زمان عنصری گرانبها است و در حرکت به سوی چشم‌انداز باید تمامی لحظات با وسواس مورد توجه قرار گیرند و هرگونه انحراف به سرعت تشخیص داده شده و اصلاح شود.

«اگر بی‌توجه به این سند مهم، ده سال جلو برویم طبعاً در مدت باقی‌مانده امکان تحقق اهداف چشم‌انداز، دیگر وجود نخواهد داشت، بنابراین باید دولت افرادی را مأمور کند که عاقلانه

¹⁰ مقام معظم رهبری، شهریور 1386 دیدار با هیأت وزیران - پایگاه مجازی مجمع تشخیص مصلحت نظام

¹¹ مقام معظم رهبری، شهریور 1389 دیدار با هیأت وزیران - پایگاه مجازی مجمع تشخیص مصلحت نظام

3. همان

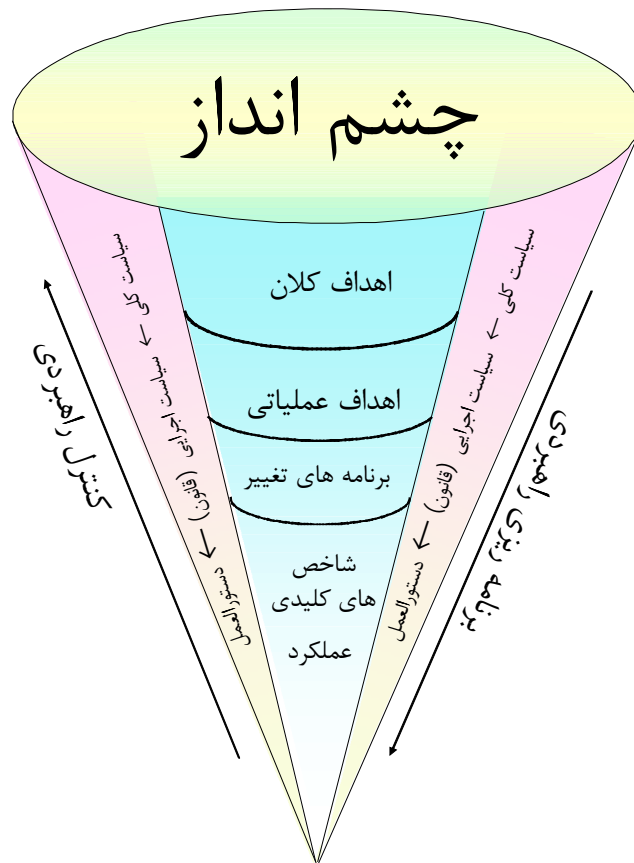
با تدبیر و تدبیر، به این سؤال اساسی پاسخ دهند که آیا پیشرفت در سند چشم‌انداز متناسب با زمان طی شده بوده است یا نه؟¹³»

پاسخ به این سؤال نشان دهنده کارآیی است، اگر اثر بخشی را حرکت در جهت چشم‌انداز بدانیم، کارآیی به معنای آن است که این حرکت به همان اندازه‌ای باشد که باید صورت می‌گرفت یعنی مجموعه ظرفیت‌ها و زیرساخت‌ها اجازه تا چه حد پیشرفت در مسیر چشم‌انداز را می‌داده است و مسیر طی شده آیا با آن متناسب است؟
لازمه پاسخ به این سؤال طراحی لایه‌های بعدی یک سند چشم‌انداز است به عبارت دیگر لازم است زیرساخت‌های کنترلی برای سنجش کارآیی و اثر بخشی طراحی شوند تا ضمن ایجاد اطمینان از صحت مسیر و جهت، کارآیی نیز ایجاد شود.

مفهوم و ضرورت پیاده سازی سند

سؤال اساسی آن است که تحقق چشم‌انداز چگونه میسر است؟
پاسخ به این سؤال در بخش حاکمیتی (دولتی) و خصوصی متفاوت است بنابراین می‌طلبد در هر بخش پاسخ خاص فراهم گردد. بخشی از مسیر تحقق برای دو حوزه دولتی و خصوصی مشترک است و راهکارهای هر یک نیز به دیگری مدد می‌رساند.
توضیح آنکه این دو حوزه باید با هم چشم‌انداز راه محقق کند هیچ یک بدون دیگری نخواهد توانست در این راه موفق شود.

طراحی مسیر تحقق چشم‌انداز

شکل 2_ فرایند عملیاتی کردن چشم‌انداز

آنچه در شکل فوق دیده می‌شود این مفهوم کلی است که سیاست کلی واسطه اصلی بین چشم‌انداز و عرصه و میدان عمل است. چشم‌انداز به خودی خود اجرایی نمی‌شود، بلکه تبدیل آن به یک قوانین و مقررات عملیاتی (برنامه پنج‌ساله و برنامه و بودجه سالیانه) در چارچوب سیاستهای اجرایی برآمده از سیاستهای کلی، اصلی‌ترین مسیر تحقق آن است. بحث دوم نهادسازی مرتبط با تحقق چشم‌انداز است. اگر چشم‌انداز را برشی 20 ساله از قانون اساسی بدانیم مراقبت از آن بسیار مهم است بنابراین حداقل عدم مغایرت برنامه‌های جاری کشور با آن بسیار مهم است اما وقتی سیاستهای کلی طراحی می‌شود، باید تمامی برنامه‌های اجرایی کشور مطابق آنها باشد اینجا دیگر عدم مغایرت کفایت نمی‌کند.

پس باید نهادهایی متولی وظایف زیر باشد:

1- رصد تغییرات محیطی: اگر تغییرات محیطی به حدی بود که پیش‌فرض‌های حاکم بر فرایند برنامه‌ریزی را متأثیر می‌ساخت باید متناسباً تغییرات در اجزای سند راهبردی ایجاد شود.

2- رصد تغییرات در شاخص‌های کلیدی عملکرد: اگر روند صعودی متناسب با جدول زمانی پیش‌بینی شده نبود باید هشدار لازم داده شود.

3- کنترل فرایند قانون‌گذاری و برنامه‌ریزی در کشور تا هیچ برنامه و قانون در مغایرت با چشم‌انداز تصویب نشود.

برای بخش‌های حاکمیتی چشم‌انداز یک سند الزام‌آور است اما بخش‌های غیردولتی (شامل بخش خصوصی، بخش تعاونی و بخش عمومی غیردولتی) چشم‌انداز یک راه سودآور باید باشد به عبارت دیگر بخش‌های خصوصی باید در یک روند طبیعی و منطقی چشم‌انداز را انتخاب کنند و خود را در مسیر آن قرار دهند.

زیرساخت‌های تحقق سند چشم‌انداز

همانگونه که در بخش قبلی گفته شد سند چشم‌انداز از نوع سند بالادستی و کلان است و چنانچه از تعریف پیدا است این نوشتار تجسم و تصویری از «افق روشن در آینده» کشور است. با این مقدمه منظور از پیاده‌سازی در اینجا تبیین می‌شود:

زیرساخت لازم برای پیاده‌سازی سند چشم‌انداز، تهیه نقشه راه اجرایی است.

این نقشه باید شامل ابعاد زیر باشد:

1. طراحی و تبیین یک مسیر ارتباطی بین حاکمیت و مردم.
2. تعیین مراحل مطالعاتی و عملیاتی مانند شناخت، برنامه‌ریزی، اجرا، ارزیابی و راه‌های بهبود و ارتقاء عملکرد.
3. تعریف نقش‌ها و تکالیف تمامی مکلفین در فرآیند تحقق چشم‌انداز از سطوح عالی تا سطوح عملیاتی به‌گونه‌ای زیر ساخت لازم برای پاسخگویی فراهم شود.

4. شاخص‌ها و معیارهای سنجش، سازوکار سنجش و تعیین نهادهای مسئول اجرای

سنجش

در شرایط کنونی سند چشم‌انداز هنوز نتوانسته در بین جامعه به یک گفتمان غالب تبدیل شود و کماکان در حد یک سند کلان تا حدود زیادی باقی‌مانده است. طبیعی است عملیاتی شدن آن مستلزم طی مراتبی است تا در نهایت در برنامه و بودجه سالیانه و تمامی فعالیت‌های جامعه انعکاس یابد.

لذا لازم است طی فرآیند زیر شرایط لازم برای تحقق سند فراهم شود:

1. قرائت و تفسیر سند
 2. ترجمه سند تا حد رسیدن به شاخص‌های کمی و کیفی قابل سنجش
 3. فرهنگ سازی رسانه‌ای
 4. تعیین نقش ارکان و سلسله مراتب نهادی (رسمی و غیر رسمی)
 5. تعیین مقاطع زمانی سنجش
 6. اجرای فرآیند سنجش عملکرد مبتنی بر شاخص‌ها
 7. مقایسه عملکرد جاری و تحقق یافته با انتظارات و مطالبات برآمده از سند چشم‌انداز
 8. تعریف راهکاری اصلاحی و ارتقای وضع موجود
- در این صورت است که سند چشم‌انداز در یک فرآیند ترجمانی به مجموعه‌ای از اقدامات و شاخص‌های قابل سنجش خواهد رسید که مسئولیت هر یک از اجزاء و جوارح حاکمیت و بخش‌های حقیقی و حقوقی درون جامعه برای انجام آنها تعریف می‌شود.
- در این فرآیند است که به اهداف بومی سازی، فرهنگ سازی، بسط آگاهی و مسئولیت متقابل همگانی در تحقق چشم‌انداز تعریف خواهد شد. مأموریت چشم‌انداز محور بدان معناست که هر یک از اجزای جامعه چه مأموریت - مسئولیت - در تحقق چشم‌انداز دارد.

فرآیند رسیدن به درخت‌واره نقش‌ها

برای آنکه نقش هر یک از آحاد - حقیقی یا حقوقی - جامعه در تحقق چشم‌انداز تعریف شود باید مراحل زیر طی گردد.

1. انعکاس چشم‌انداز نظام در درون مجموعه آحاد جامعه

هر یک از آحاد جامعه اعم از نهادهای دولتی - عمومی غیر دولتی، خصوصی و حتی افراد جامعه باید بتوانند وضعیت خود را در طراز چشم‌انداز تعریف کنند به عبارت دیگر باید بگویند وضعیت آنها در هنگام تحقق چشم‌انداز چگونه خواهد بود. یعنی باید بتوان چشم‌انداز نظام را در درون خود منعکس کنند. اینگونه است که چشم‌انداز تمامی آحاد جامعه مبتنی بر چشم‌انداز نظام تعریف می‌گردد. پس در تعریف جدید چشم‌انداز آحاد جامعه باید گفت: چشم‌انداز آحاد جامعه عبارتست از وضعیت کمی و کیفی آنها در هنگام تحقق چشم‌انداز.

لازم به ذکر است - حداقل برای بخش‌های حاکمیتی - باید یک نهاد بالا دستی - برای مثال معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری - عهده‌دار بررسی، همراستاسازی و تأیید نهایی این چشم‌اندازها باشد و با طراحی یک سازوکار بومی برای فرآیند انعکاس چشم‌انداز نظام، هماهنگی راهبردی ایجاد کند.

2. تعریف مأموریت چشم‌انداز محور

زمانی که هر دستگاهی تصویر مطلوب برآمده از چشم‌انداز نظام را برای خود به دست آورد و به تصویب نهادهای ذیصلاح رساند حال باید به این سؤال اساسی پاسخ دهد که برای تحقق این تصویر مطلوب چه کار باید کرد؟

به عبارت دیگر مأموریت تمامی آحاد جامعه تحقق چشم‌انداز خودشان خواهد شد که آن چشم‌اندازها، برآمده از چشم‌انداز نظام است.

پاسخ به این سؤال اساسی مأموریت دستگاه‌ها را تعریف می‌کند. ذکر این نکته لازم است که رسالت هر دستگاه برآمده از قانون و یا اسناد بالا دستی آن تعریف شده است اما آنچه ما از مأموریت اراده کرده‌ایم نقش و وظیفه دستگاه در چارچوب فلسفه وجودی‌اش برای تحقق چشم‌انداز خود است.

3. تعریف اهداف کلان

برای اینکه مأموریت ما محقق گردد چه کمیات و کیفیات کلان و کلی باید در مجموعه پدیدار شوند؟ به وجود آوردن آنها اهداف کلان را شکل می دهد.

4. اهداف عملیاتی

با تجزیه اهداف کلان در سه محور زیر اهداف عملیاتی شکل می گیرند:

الف) مفهومی: تجزیه مفهومی یا فرآیندی آن کمیت یا کیفیت کلان

ب) زمانی: تعریف بازه های زمانی تحقق

ج) مقداری: تعریف مقادیر تحقق در هر بازه زمانی

5. برنامه اقدام

تعریف مسئولیت و بار مالی تحقق هر یک از اهداف عملیاتی و تعیین سلسله به هم پیوسته اقدامات در برنامه اقدام صورت می گیرد.

6. شاخص های کلیدی عملکرد

هر برنامه اقدام نیازمند طراحی یکسری شاخص های کلیدی عملکرد است که با سنجش آنها می توان میزان تحقق هر برنامه اقدام را تعیین کرد.

در این صورت همراستایی عمودی بین اجزای سندهای ملی ایجاد خواهد شد و به راحتی می توان اسناد پنج ساله و برنامه و بودجه سالیانه را برآمده از برنامه های به هم پیوسته دستگاهها تولید کرد.

منابع و مأخذ

1. مقام معظم رهبری، شهریور 1386 دیدار با هیأت وزیران - پایگاه مجازی مجمع تشخیص مصلحت نظام
2. مقام معظم رهبری، شهریور 1389 دیدار با هیأت وزیران - پایگاه مجازی مجمع تشخیص مصلحت نظام
3. Chandler, A.P. 1962. Strategy and structure, Massachusees, The M.I.T Press.
4. Mintzberg, Henry & Others, Strategy safari, Prentice Hall, 1998.
5. دیوید، فرد. آر. مدیریت راهبردی، ترجمه اعرابی و پارسائیان. مرکز پژوهش‌های فرهنگی، 1379.
6. Niven, Paul R. (2003), Balanced scorecard step by step: Maximizing Performance and Maintaining Result, John Willy Sons.
7. آلیسون، مایکل، برنامه‌ریزی برای سازمانهای غیرانتفاعی، ترجمه علی جودکی، انتشارات پژوهش‌های بازرگانی، 1385.
8. رضائیان، علی مبانی مدیریت رفتار سازمانی، انتشارات سمت، 1386.
9. کاپلان، رابرت و نورتون، دیوید، همسویی استراتژیک، ایجاد هم‌افزایی با کار امتیازی متوازن، ترجمه بابک زنده‌دل، انتشارات آسیا، 1386.